

DEMOKRATA POLSKI.

DEMOKRATA POLSKI wychodzi raz na tydzień. Prenumerata 1/4 ćwierci roku, czyli na 12ście numerów wynosi: - dla Francji i Belgii 2 franki 50 cent. - dla Anglii i Ameryki 2 szylingi. — Adres Redakcyi w Anglii: Mr. WORCELL. 44. Thanet Street Burton Crescent. - à Londres; we Francji: M. MARTINET Rue Mignon. 2. à Paris; - równie jak

we wszystkich Sekcyach T.D.P. - Weksle i mandaty pocztowe, oraz korespondencje wszelkie do Redakcyi DEMOKRATY P. addressowac należy *franco* pod jednym z wymienionych wyżej addressow. Można także prenumerowac w Paryżu: à la Librairie polonaise, R. Seine St. Germain 20. - oraz w Brukselli, w drukarni P. DEHOU, R. Grande Ile 6.

N° 12.

DNIA 30 MARCA.

1851.

ORGANIZACYA GALICYI. ✓

(Artykuł nadesłany).

I.

Urządzenie polityczno-administracyjne Galicyi jest to podarta szmata. Monarchizm austriacki pokonawszy rewolucyę, rzucił ją prowincyi odartej do naga z praw pozyskanych chwilowo, a rzucił ją przeto — aby przysłonić do czasu rażąca sromotę nagości — aby obdartych zająć, zatrudnić tą szmatą — aby ją każdy wydzierał, i naciągał ku sobie, mniej bacząc że na nic nieprzydatna, że z nią czy bez niej zarówno wszyscy marzną, bo wszyscy obnażeni, a szmata nie przyodzieje nikogo.

Nim ogłoszono tę równość nędzy, tę spólność ucisku, znaleźli się ludzie, którzy w nadziei uratowania dla siebie jakiegokolwiek praw okruszyny, rozwodzili się nad wspaniałomyślnością władzy, nad potrzebą uległości dla niej. Nie im narzekać teraz; zawód jakiego doznają, to sprawiedliwa klątwa, zasłużona kara za nizekczmy egoizm. *Czas* krakowski stanął w sprzeczności sam z sobą, skoro tylko śmiał powątpiewać o sprawiedliwości i słuszności postanowień rządowych. Kto się zdał na łaskę lub niełaskę — kto wdrażał bezwzględne dla władzy posłuszeństwo, ten pierwszym słowem krytyki jej czynów, obala własny system — ten przed sądem s^{te}j Inkwizycyi monarchizmu, zasługuje na stós, jeżeli zawczasu nie odwoła kacerstwa.

Takie dziś położenie onęj części szlachty galicyjskiej, której wiadomym lub niewiadomym organem jest *Czas krakowski*, a która za podszeptem Karola Jabłonowskiego wyprawiała delegacyę do Cesarza Franciszka Józefa, nie już dla złożenia swego wiernego poddaństwa wstępującemu na tron, ale dla błagania go imieniem całej prowincyi o łaskę i wspaniałomyślność dla kraju, wtenczas kiedy nie łaska tronu ale sejm powinien był stanowić o urządzeniach i swobodach. Ci nowi Targowiczanie przyczynili się nie mało do terazniejszej organizacyi galicyjskiej. Kto żebrze łaski, ten naprzód upoważnia niełaskę; kto prosi o to czego wymagać powinien, ten naraża się na odmówienie, a co gorsza, przyznając odmawiającemu prawo, jakiego nie miał, staje się narzędziem jego przywłaszczeń i zdradza kraj, w którego imieniu przemawiał, bez żadnego upoważnienia.

Jabłonowski pociągnął nierozważną szlachtę do dwóch wielkich zbrodni, i zrobił ją mimowiednym spólnikiem zdrady uknutęj przez kamarylę wiedeńską.

ROK XII.

Pierwszą zbrodnią było uznanie samowładztwa tronu, obalonego przez rewolucyę, a zaparcie się wszechwładztwa ludu istniejącego *de facto* i legalnie.

Druga zaś zbrodnia polegała na przywłaszczeniu powagi krajowej przez małe kółko szlachty. Naród może znaleźć się w położeniu, gdzie czyn nagły, konieczny, wyprzedzić musi orzeczenie ogólnej woli — ale gdzie ta wola widocznie objawiona, jak wtedy w Galicyi, tam odłamek występujący w imieniu całości, przeczący jej zdaniu, wiążący się z przeciwnemi jej żywiołom — popelnia zbrodnię bezcznego odstępstwa, i sam na swém czole wypala piętno infamii.

Te dwie zbrodnie odbily się w organizacyi Galicyi i sterczą w niej jako boleśna nauka uwiedzionym, jako pręgieryz winowajcom.

W każdym kraju dbającym o znaczenie ogółu, a przeto o własną wewnętrzną siłę i potęgę, taki krok swawoli anarchicznej, byłby nietylko wyklęty w opinii, ale pociągniony do surowej odpowiedzialności. Dziwić się wypada, że posłowie galicyjscy na sejmie w Kromieryżu, dowiedziawszy się o tym zgubnym wybryku podstępnej magnateryi galicyjskiej, poprzestali na potępieniu go w swoim klubie.

Przytaczam tę okoliczność, aby smutnemi następstwami wykazać szlachcie, po największej części uwiedzionej, dokąd prowadzą praktyki tych panów. Czytałem podpisy wielu osób, o których mam mocne przekonanie, że dla nich ani jednowładztwo monarchy, ani kastowanie narodu nie jest pożądanem; że gdyby rozumieli znaczenie proźby złożonej u stóp tronu, — ze wzgardą byłiby odepchnęli podszepty zdradzieckie. Prawiono im wtedy o wynagrodzeniu pańszczyzny, tej słabiej stronie właścicieli ziemskich — prawiono o potrzebie zbliżenia się do cesarza, aby na każdy wypadek, przy każdej zmianie okoliczności mieć jakiś punkt oparcia — i przypadło to do przekonania szlachty, która w oświadczeniu wierności i poddaństwa cesarzowi, widziała tylko zręczny podstęp, nakazany ostrożnością. Ten rozum szlachecki był nierozumem politycznym, a zarazem stał się kolebką obecnego stanu i urzędzenia Galicyi.

Organizacya Galicyi wypływa z konstytucyi nadanej całemu austriackiemu państwu 4 Marca 1849, będącej pogrzebowem *requiem* rewolucyi, odwrótnym biegunem tego wszystkiego, o co lud upominał się, bądź orężem, bądź przez organ ustawodawczego sejmu.

Konstytucja ta stawia u szczytu cesarza z bożej łaski, jako źródło wszelkich praw, któremu-to kłamstwu nawet Czechowie wierzyć nie chcieli, kiedy syjąc oklaski mówcy swemu, Rigerowi, dowodzącemu że tém źródłem jest wszechwładztwo ludów, składali hołd prawdzie, acz wotowali przeciwnie.

Okrom tego średniowiecznego anachronizmu, konstytucja wyrzekła inny, stawiając *uznanie szlachectwa* na drugim szczeblu ustawy państwa; wprawdzie bez wyraźnego przywrócenia dawnych przywilejów, ale jako poważną ruinę której zachowaniem chciano ludom przypomnieć, że obecność nie zatarła przeszłości, iż powrot do niej nie na zawsze zamknięty.

Cesarz z bożej łaski, zawarowane szlachectwo, dwie Izby Sejmowe, census wyborczy, konieczność sankcyi uchwał sejmowych i dowolność rozwiązania izb przez cesarza, wszystko to uwalnia nas od przytaczania innych dowodów na stwierdzenie, że konstytucja austriacka jest zupełnym zaprzeczeniem nietylko rewolucyi, postępu ludów, ale najoczywistszych prawd i wieku w którym żyjemy. Przecież i ta konstytucja z d. 4 Marca 1849, acz tak wsteczna i nieodpowiednia wymaganiom ludu, acz zagwarantowana uroczyscie wszystkim prowincjom państwa, w organizacyi Galicyi została pogwałconą i podeptaną bezczelnie.

Konstytucja 4 Marca zaręcza równouprawnienie różnych narodowości.

Rząd przekraczając znaczenie tych wyrazów, zamierzył za ich pomocą, osiągnąć cel wbrew im przeciwny — to jest zabić narodowości przez schlebianie powiatowszczyznom. Potakiwał więc szalonym, samobójczym zachęciom Rusinów galicyjskich w rozbrataniu się ich od Polaków. Obiecywał im pokątnie podział Galicyi na ruską i polską, obiecywał dwa prowincjonalne sejmy ruski i polski. Wszakże to schlebianie i potakiwanie było kłamstwem bez żadnej rzeczywistej treści i miało pewne, naprzód wytknięte granice. Rządowi szło tylko o poróżnienie rodzonych braci — o nowy ferment rozkładu, bo czuł że sztuczny antagonizm szlachty a chłopów, musi ustać prędzej czy później z urządzeniem drażliwych materialnych kwestyj; dotychczasowe zaś przewlekane prowizoryczne stanu nie może trwać bez końca. W równej nienawiści ku obu żywiołom, tak *polskiemu* jako i *ruskiemu*, chciał wyexploatować ten ostatni na korzyść niemiecczyzny, wiedząc że co do pierwszego nie podobna ani na chwilę rościć sobie tak śmiesznej pretensyi. Nie myślał wcale rząd austriacki o żadnej rzeczywistej reprezentacyi, ani *polskiej* ani *ruskiej*, ani też o obu razem; czuł że jednorodne a rozcięte części, dążą z natury swój do połączenia się i zrośnięcia. Wytępić oba żywioły, nie zaś dopomagać do rozwoju temu lub owemu — zniemczyć Rusina i Polaka, a nim to nastąpi, jątrzyć ich i rozdrażniać między sobą, obu zbezwładnić, obu złamać pod jarzmo — oto polityka austriacka.

Ze rząd nie chce jednej Galicyi *polskiej* — ani też dwóch *polskiej* i *ruskiej* — ale pragnie mieć tylko jedną,

niemiecką; że przeto ów głoszony podział był blichtrzem dla Rusinów, dowodzą słowa rady ministrów, sankcyonowane patentem cesarskim, wydanym w Wiedniu 9° Września 1850. « Zdaje się iż zarówno, właściwe » położenie Galicyi i jej wewnętrzne stosunki, jak » *względ na dobro i całość monarchii*, spowodowane wyż- » szemi strategicznymi względami, nakazują skoncen- » trować kraju władzę wykonawczą, w sposób wszech- » stronnie skuteczny i ubezpieczający wykonanie zwy- » kłych środków, a *nie osłabiać rozdziałem tych sił, które » rząd znajdzie w wyprobowanej życzliwości przeważnej » większości mieszkańców, przeciw dążnościom żywiołów » nieprzyjaznych.* »

Potrzeba więc rządowi pod względem biurokratycznego zarządu jednej i niepodzielnej prowincyi, ale zarazem pomny stariej maxymy swojej, *divide et impera*, chciałby połamać na części, rozczłonkować jej ludność. Zobaczymy w następnym artykule jakimi sposobami przedsięwziął rozwiązać to zadanie, osiągnąć te dwa cele na pozór sprzeczne, acz w istocie spływające razem w jeden cel główny górujący: *wynarodowienia Galicyi.*

Obywatel Galicyjski.

Jest to dość upowszechnionem w naszym kraju mniemaniem, że jedyną zaporą dla polityki austriackiej i rosyjskiej jest Anglia, a w Anglii pomiędzy ludźmi stanu, Palmerston.

Gdybyśmy na zabicie tego mniemania, przedstawili zasady rządu, podstawy polityki angielskiej — wziętoby to za demokratyczną opozycyę; gdybyśmy się oparli na historyi, mianoby to za naciągane tłumaczenie upłynionych wydarzeń — pominiemy więc jedno i drugie, świeże przytoczymy fakta.

Nie upłynęło jeszcze dwa lata, kiedy Węgrom dobijającym się niepodległości orężem, przyklaskiwała opinia Europy, a lud angielski składał swojemu ministeryum na mityngach podziękę za okazaną im sympatyę i nieomal, jak mniemano, dyplomatyczną pomoc. Zobaczymy co pisał Palmerston do Lorda Ponsomby ambasadora w Wiedniu d. 1. Sierpnia 1849 r. kiedy po świeżo odniesionych zwycięztwach, zdawało się iż Węgry zdolają przedłużyć wojnę (*).

« Nie byłoby to bez przykładu w historyi narodów, » gdyby opór Węgrów, z pomocą naturalnych przeszkod » i miejscowych okoliczności, stał się tak uporczywym i » przedłużonym, że rząd austriacki uważałby jako » dobrą politykę, zawrzecć raczej z Węgrami pokój » według ich własnych warunków, aniżeli przedłużać » swe usiłowania i tracić dalej to wszystko, co byłoby » konieczne dla przywiedzenia ich do uległości. Taki » wypadek nie jest prawdopodobnym, ale nie jest też » zupełnie nie możebnym. W tym przypadku, oddziele- » nie Węgier od austriackiej korony, byłoby osłabie- » niem austriackiego państwa jako elementu w równo- » wadze państw, jako mogące spowodzić najniebezpie- » śliwsze skutki na ogólne interesa Europy; dla tych » powodów, jakoteż dla szczerých i oddawna trwających

(*) Zob. korespondencye i dokumenta przedłożone świeżo parlamentowi a dotyczące wojny węgierskiej.

» stosunków jakie rząd i naród W. Brytanii zachowują dla Austrii, takie rozczłonkowanie austriackiego państwa byłoby uważane przez rząd J. K. M. za wielką polityczną klęskę. »

Uczucia te i widoki rządu angielskiego, nie były zapewne tajemnicą dla Rosyi, chcącój pomodz Austrii, interweniować do Węgier i spólnemi siłami przywieść do posłuszeństwa zbuntowanych. Jakoż w korespondencji z Maja 1849 do tegoż samego ambassadora, znajdujemy następujące wyrazy :

« Jakkolwiek rząd Jéj K. M. mocno ubolewa nad interwencyą rosyjską, nad przyczynami jakie dały do niej powód i skutkami jakie za sobą pociągnie, nie uważa przecież aby interwencya była jedną z przyczyn, wymagających w obecnej chwili jakiegós formalnego wyrażenia opinii W. Brytanii w téj materii. »

Jedném słowem, rząd angielski był przeświadczony iż Mikołaj nabędzie przez to wpływu na sprawy niemieckie, stanie się rozjemcą Europy — ale wiedział równie że przyczyni się do uśmierzenia Węgier, do zachowania Austrii, do utrzymania cesarstwa, a to należało przede wszystkim osiągnąć, bo odłączenie się Węgier i rozdział monarchii byłby wielką klęską polityczną.

LISTA POLAKÓW

Z LEGIONU POLSKIEGO, PRZYBYŁYCH Z TURCYI DO LIVERPOOL D. 4 MARCA 1851.

1. Ajchornowski Karol.	42. Daszkiewicz Władysław.	159. Ortyński Piotr.
2. Adamski Jan.	43. Daszkowski Konstanty.	160. Ostrzeszewicz Henryk.
3. Ajszteten Arsenius.	44. Dębicki Zegota.	161. Paprocki Kazimierz.
4. Albertowski Adam.	45. Domkowiec Wilhelm.	162. Piekrzewicz Ignacy.
5. Bagniski Franciszek.	46. Dzikowski Józef.	163. Pisarek Jędrzej.
6. Barwicki Jan.	47. Dziuzynski Jan.	164. Płotnicki Maryan.
7. Belicaj Paweł.	48. Dobrzański Karol.	165. Podbielski Kajetan.
8. Bielecki Jan.	49. Elsner Rudolf.	166. Podhorodecki Albert.
9. Bednarczuk Grzegorz.	50. Ferjentschek Jan.	167. Pomykała Piotr.
10. Bielański Karol.	51. Fichtel Ignacy.	168. Podobiński Jan.
11. Bielański Kazimierz.	52. Figurski Jan.	169. Podoski Konstanty.
12. Biliński Dominik.	53. Fiszbek Herman.	170. Prawdziński Jędrzej.
13. Bill Michał.	54. Głodysz Walenty.	171. Prawdziński Jan.
14. Boberski Emeryk.	55. Fortuna Józef.	172. Prorok Cyryl.
15. Boberski Aloizy.	56. Frankowski Władysław.	173. Przygodzinski Marecel.
16. Bochniewicz Józef.	57. Furtek Franciszek.	174. Rajkowski Antoni.
17. Bodnawski Konstanty.	58. Gacek Jan.	175. Radkiewicz Tomasz.
18. Bojnowski Michał.	59. Gałęcki Ludwik.	176. Rejowski Szymon.
19. Borkowski Teofil.	60. Gąsiorowski Roman.	177. Rusecki Dymitr.
20. Bożek Michał.	61. Gąsowski Piotr.	178. Rusiecki Władysław.
21. Broczkowski Konstanty.	62. Gładysz Walenty.	179. Ruszczyński Leszek.
22. Brunner Wilhelm.	63. Głuszkiewicz Grzegorz.	180. Rużycki Leon.
23. Brzuszkiewicz Wincenty.	64. Górski Jan.	181. Rylski Wiktor.
24. Bryniewicz Antoni.	65. Goraczko Julian.	182. Ryter Ferdynand.
25. Bryniewicz Józef.	66. Grodnicki Jan.	183. Saganowski Paweł.
26. Buczynski Franciszek.	67. Gromadzki Józef.	184. Sajfert Rajmund.
27. Buczynski Otton.	68. Grundbek Jan.	185. Skopczyński Ksawery.
28. Chmielinski Wiktor.	69. Grzybowski Jan.	186. Skowronski Marcin.
29. Chryst Maurycy.	70. Gurnisiewicz Antoni.	187. Skrowaczewski Jakób.
30. Chuchro Kasper.	71. Gwózdziakiewicz Winc.	188. Sliczniakowski Teofil.
31. Czajkowski Walery.	72. Halski Antoni.	189. Sliwiński Julian.
32. Czech Franciszek.	73. Hendzel Walenty.	190. Sliwiński Antoni.
33. Czerner Leon.	74. Hławaty Albin.	191. Słabowski Kasper.
34. Czernicki Ludwik.	75. Hryniewicz Antoni.	192. Słomka Alexander.
35. Czerwinski Seweryn.	76. Jagński Ksawery.	193. Słotwiński Marcin.
36. Czernielewicz Karol.	77. Jankowski Julian.	194. Smidowicz Konstanty.
37. Czerkawski Antoni.	78. Janiszewski Leopold.	195. Smolinski Hipolit.
38. Czerwiński Stanisław.	79. Jarocinski Cyprian.	196. Stanisz Antoni.
39. Dąbrowski Konrad.	80. Jaroszewski Kazimierz.	197. Stanisz Józef.
40. Damasiewicz Tomasz.	81. Jakubowski Michał.	198. Stemcel Gustaw.
41. Danicz Julian.	82. Jasiński Wincenty.	199. Strowski Fortunat.
		200. Strzelecki Erazm.
		201. Suryń Jan.
		202. Synowiec Antoni.
		203. Swierczyński Leopold.
		204. Szajner Leon.
		205. Szczepanowski Ignacy.
		206. Szczepański Stanisław.
		207. Sziosławski Roman.
		208. Szyler Leopold.
		209. Szymborski Piotr.
		210. Tarnowski Jan.
		211. Tomaszewski Teofil.
		212. Traczewski Jan.
		213. Trawiński Ambroży.
		214. Trybuński Ignacy.
		215. Turzański Piotr.
		216. Tytuziński Karol.
		217. Wacławski Franciszek.
		218. Wajs Leon.
		219. Wajs Sebestyan.
		220. Walusiński Józef.
		221. Warecki Bronisław.
		222. Warecki Michał.
		223. Wierzbicki Hilary.
		224. Wilczyński Józef.
		225. Winnicki Bazyl.
		226. Wiśniewski Mikołaj.
		227. Witowski Franciszek.
		228. Wojewódzki Józef.
		229. Wojnarski Grzegorz.
		230. Wołyński Tadeusz.
		231. Wysocki Karol.
		232. Wysocki Felix.
		233. Zabawa Józef.
		234. Zakowski Franciszek.
83. Jastrzębski Ludwik.		
84. Jaworski Michał.		
85. Jdźkowski Karol.		
86. Inez Henryk.		
87. Ilnicki Alexander.		
88. Ilnicki Ewaryst.		
89. Ipnarski Ludwik.		
90. Juczewski Józef.		
91. Juszcakiewicz Leon.		
92. Kaczyński Franciszek.		
93. Kalinowski Kasper.		
94. Kaniowski Franciszek.		
95. Karpiński Ludwik.		
96. Kica Wojciech.		
97. Kisielewski Karol.		
98. Klem Henryk.		
99. Klem Leon.		
100. Koczorowski Alexander.		
101. Kołodziejski Ksawery.		
102. Koprowski Antoni.		
103. Kotkowski Ignacy.		
104. Kozakiewicz Wiktor.		
105. Kozicki Władysław.		
106. Kozicki Alexander.		
107. Kozłowski Felix.		
108. Kozłowski Leopold.		
109. Kowalski Ferdynand.		
110. Krawczyński Filip.		
111. Krobicki Stanisław.		
112. Krzyżanowski Leszek.		
113. Krynicki Józef.		
114. Krynicki Karol.		
115. Kuczewski Konstanty.		
116. Kugler Karol.		
117. Kulakowski Felix.		
118. Kulwicki Antoni.		
119. Kwiatkowski Józef.		
120. Lechowski Ludwik.		
121. Lipiński Izidor.		
122. Lisowski Władysław.		
123. Lubański Józef.		
124. Łągoński Teodor.		
125. Łękawski Konstanty.		
126. Łempkowski Konstanty.		
127. Łopaciński Antoni.		
128. Łopaciński Józef.		
129. Łosicki Hieronim.		
130. Machalski August.		
131. Machnikowski Jan.		
132. Maciejowski Franciszek.		
133. Majewski Ignacy.		
134. Malczewski Narcyz.		
135. Malinowski Franciszek.		
136. Malinowski Dominik.		
137. Maliszewski Leonard.		
138. Maliszewski Jan.		
139. Martynski Paweł.		
140. Matuszyński Stanisław.		
141. Matuszyński Maxymilian.		
142. Matuszewski Marcel.		
143. Maux Maxymilian.		
144. Mazurkiewicz Antoni.		
145. Mostowski Edward.		
146. Mroczkowski Maxymilian.		
147. Mroszczyk Antoni.		
148. Mularski Jan.		
149. Murezkiewicz Walenty.		
150. Nachman Sebestyan.		
151. Nadmiler Julian.		
152. Nieyporowicz Wincenty.		
153. Nowicki Albin.		
154. Nowicki Wincenty.		
155. Nowicki Józef.		
156. Ogurkowski Erazm.		
157. Olszewski Alexander.		
158. Olsztajn Franciszek.		

255. Zalasinski Edward.	245. Zawisza Józef.
256. Zalewski Michał.	244. Zieliński Franciszek.
257. Zalotyński Walenty.	245. Zima Franciszek.
258. Zamojski Jan.	246. Zlotnicki Wiktor.
259. Zamorski Władysław.	247. Zoczański Wincenty.
240. Zamorski Michał.	248. Zyblikiewicz Marcel.
241. Zaniewski Franciszek.	249. Zabicki Antoni.
242. Zawadzki Rajmund.	250. Zukowski Józef.

Z powyższych osób popłynęli do Ameryki :

1. Hendzel Walenty.	17. Bochniewicz Józef.
2. Zawisza Józef.	18. Szajner Leon.
3. Trybulski Ignacy.	19. Saganowski Paweł.
4. Olsztein Franciszek.	20. Rajkowski Antoni.
5. Prawdziński Jan.	21. Majewski Ignacy.
6. Biliński Dominik.	22. Bill Michał.
7. Nowicki Albin.	23. Przygodziński Marcelli.
8. Maliszewski Leon.	24. Radkiewicz Tomasz.
9. Ipnarski Ludwik.	25. Wilczyński Józef.
10. Szczepanowski Ignacy.	26. Kulwicki Antoni.
11. Czernielewicz Karol.	27. Tarnawski Jan.
12. Kuczewski Konstanty.	28. Barwicki Jan.
13. Telusiński Karol.	29. Nowicki Józef.
14. Sliwiński Antoni.	30. Szliczniaowski Teofil.
15. Maciejowski Franciszek.	31. Kica Jan.
16. Bożek Michał.	32. Lempkowski Konstanty.

Ministerium belgijskie zabroniło Polakom składać Demokratę Polskiego; — zmuszeni byliśmy udać się do kompozytorów belgijskich, i z tego to powodu N^{ra} 11 i 12 tak późno rozesłane zostały.

WIADOMOŚCI.

Gazecie Wrocławskiej piszą z nad granicy królestwa kongresowego 5° Marca: « Pomimo całej surowości, z jaką pilnują straży granicznej, aby obowiązków swoich dopełniała, dzisiejsze urządzenie nie odpowiada w zupełności zamiarom rządu; zabiegi handlowe potrafią i ten mur przebić; jakoż stosunki z krajem ościennym mało się zmieniły. Niedawno temu właściciele fabryk w królestwie wyprawili deputację do Warszawy z uzaleniem, że pomimo zaręczenia ze strony rządu, iż na przyszłość nie będzie podobną rzeczą wprowadzać zagraniczne towary bez opłacenia cła, dawniejsze stosunki nie ustały, i przemysłnictwo po zaprowadzeniu nowej nadgranicznej straży w najlepszym kwitnie. W odpowiedzi straż pomnożono. Godzi się wszelako powątpiewać, czy to doprowadzi do celu, bo surowość środków znika dla tego co umie ją zmiękczyć pieniędzmi: *kto smaruje ten jedzie*. Zresztą nowa regulacja granic Rosyji, nie tyle ma na celu handlowe i materialne względy, jak raczej polityczne; ma to być znów jeden krok więcej ku zmoskwiczeniu Polski. Widać to z niejednego; Rosyja cicho postępuje, ale tém pewniej do kresu swege zdąża. Plan ten dość bez ogródki i jawniej wystąpił teraz, po zniesieniu linii granicznej pomiędzy Polską a Rosyją, bo ziemi określonej granicami królestwa niewolno już będzie podobno nazywać się: królestwem polskim, ale nową Rosyją, które te miano ma być używane urzędownie. Chociaż nazwisko nie zmienia stanu rzeczy, okoliczność ta jednakże zapowiada dostatecznie na co się zanosi; w ślad za mianem pójdą czyny i nadadzą mu znaczenie. Postąpią sobie tu jak z Litwą, i tam jak tu pobratymczy język i obrządek będą punktem oparcia w działaniu. Nie jest naszą myślą smutne wywoływać przeczcucia, lub niesłuszne rzucac zaskarżenia, ależ dotychczasowy tok polityki rossyjskiej budzi je koniecznie. Z resztą despotyzm rossyjski utrzymuje się tylko gnębieniem obcych narodowości, i w greckim obrządku ma najskuteczniejszą swęj egzystencji podporę. »

— Chodzi w warszawie pogłoska, że wszyscy ci co świeżo popowracali z emigracji a są zdalni do służby wojskowej; mają być wzięci w żołdacy i na Kaukaz odesłani. (*Goniec Polski*).

— Dzienniki warszawskie ogłaszają wyroki skazujące na karę konfiskaty majątku za przestępstwa polityczne, osoby następujące: Jana Musiałowicza, ucznia zakładu górniczego w Dąbrowie; Ludwika Korczńskiego, sztygara w zakładzie górniczym

Sierzyńskim; Józefa Arciszewskiego, rządce dóbr hr. Wodzieckiego.

— *Kraków*. *Fremdenblatt* donosi ze biskupstwo tarnowskie połączone będzie z krakowskim, w Tarnowie zaś będzie tylko wikaryat jeneralny dla obwodów więle oddalonych od stolicy dycezyi.

Kraków, 12° Marca. Po trzechtgodniowym milczeniu donosił pan Hietzgern, kommisarz ministeryalny o przyjeździe swym do Krakowa i przystąpieniu do wypłaty zaliczek za pańszczyznę. Ich podstawą są tabele powin ności włościaskich sprawdzone w r. 1848 i 1849 przez komisye *ad hoc* zesłane przez s. p. Zalewskiego. Z wartości jaka się wynajdzie odtrąca się 15% a reszta to jest 85% wypłaconą zostaje. Zatrzymywac zaliczki tacy tylko mogą dłużnicy, których należytość pochodzi z uszczerbku poniesionego ze zniesienia pańszczyzny, lub do niego odnosi się. Każdy właściciel winien jest z osobna przelożyć podanie z wymienieniem wszystkich gromad, oraz zmian przeszłych od czasu spisania tabelli. Jeżeli nie zachodzą prawne przeszkody, to jest długi wzmiankowanego rodzaju i jeżeli właściciel zapłacił co do grosza podatki, wtedy komisarz ministeryalny do kasy filialnej assygnuje.

— Według *Gazety Kolońskiej* Bakunin został odstawiony do Ołomuńca, gdzie nowe śledztwo przeciw niemu zarządzone.

S k ł a d k a na braci przybyłych z Szumli.

Lista 7ta

W Francyi. Biernacki cen. 50.—Labanowski f. 1.—A. M. f. 1.—Medeksza f. 5.—Zaczyński f. 5.—Kobyłański f. 2.—Malinowski f. 2.—Guberniak f. 1.—K. Bałta f. 1.—Tomezyk f. 1.—Rypolt f. 1.—Dembak f. 1.—Drozd f. 2.—Cegielski f. 1.—Jakubowski f. 1.—Dzikowski f. 1.—Karabanowicz c. 50.—Tański c. 50.—Lachowicz f. 5.—Strusiński Adam f. 2.—Strusiński Antoni f. 2.—V. Skrypkunas f. 2.—J. Bouché f. 1.—Le Gendre Dominique f. 1.—Le Gendre Julien f. 1.—V^{or} Pingénot f. 1.—Liège f. 5.—Roussel f. 1.—J. Martin f. 2.—M. Hublé f. 2.—Sicot f. 1.—E. Forcinal f. 2.—J. Fouché f. 5.—Baudouin f. 1.—E. M. Génu f. 1.—L. K. f. 5.—Eizenberg f. 2.—Zapaśnik f. 1.—Bukiel f. 1.—Bałbaszewski f. 2-50.—Bohusiewicz f. 1.—Bronak f. 1.—Cerański f. 2.—Czajkowski f. 5.—Fijałkowski f. 1-50.—Gołembiewski f. 1.—Gorkowski f. 5.—Gorkowski od przejeżdżającego Z f. 5.—Jasiński c. 50.—Jałowski f. 1.—Krahnass f. 5.—Łazniewski f. 2-50.—Mazowiecki f. 5.—Orłowski f. 2.—Piotrowski f. 1.—Roźniewski f. 5.—Skrodzki f. 5.—Sochaczewski Fr. f. 2.—Sochaczewski P. f. 5.—Sokołowski f. 1.—Underowicz f. 2-50.—Wiśniewski c. 50.—Wolski f. 1.—Wyczalkowski c. 50.—W..... f. 1.—Raczyński c. 50.—Jabłoński f. 1.—Mieszkowski f. 5.—Kozaryn Józef f. 5.—Breński f. 2.—Falecki Emil f. 5.—Strawiński D. f. 2.—Jasiński J. N. f. 2.—Pałysiewicz f. 2.—Holtorp f. 5.—Krzyżanowski P. f. 5.—Orłowski S. f. 5.—Karwowski f. 5.—Bronikowski f. 2.—Staszkiwicz c. 50.—Plądras f. 1.—Dembiński c. 25.—Jabłoński c. 25.—Konopka c. 50.—Krettloff f. 2.—Swałowski f. 1.—Jaskirski M. c. 50.—Zawadzki f. 2.—Trzy Francuzki f. 2-50.—Trojanowski J. f. 2.—Dobrski D^r f. 9.—Obolewicz f. 1.—Komorowski f. 5.—Malewicz f. 5.—F. Z. f. 5.—A. B. f. 5.—Z Bazonges f. 5.—Polacy z Guéret f. 13.—Jałowajski f. 1.—Kowaszewicz f. 5.—Kozłowski St. f. 5.—Łazowski f. 1.—Lukaszewski f. 5.—Rożycki J. f. 2.—Przez ręce D^{ra} Hłuszniewicza f. 528-50.—Zurawlewicz f. 5.—Hryniewicz f. 5.—Malinowski St. f. 5.—Korabiewicz f. 5.—Lityński Al. f. 5.—Mikulicz A. f. 2.—Rasz J. c. 50.—Szumski Ig. f. 2.—Czarnyszewicz J. f. 1.—Bielecki Ig. f. 5.—Muszyński G. f. 1.—Malinowski J. c. 50.—Kildysz Jul. f. 1.—Kownacki c. 50.—Mikulski Fran. f. 1.—Germain c. 50.—Z Parthenay f. 1-50.—Ogól. f. 818.

Z Anglii. S. z Londynu L. 1.—czyli f. 25.

Z Bruzelli. J. Leleweł f. 5.—X. M. f. 2-50.—M. S. f. 5.—Emigranci węgierscy f. 16.—Ogól. f. 28-50.

Ogól listy 7tej franków 871 cen. 50.

Ogól list poprzednich. . 1255 » 40.

Razem . . . . franków 2126 cen. 90.